

נייר עמדה מטעם האיגוד הישראלי לגסטרואנטרולוגיה ומחלות כבד בנושא קנאביס רפואי

הטיפול בקנאביס רפואי הוא טיפול פליאטיבי מקובל למגוון מחלות כרוניות או מחלות סופניות. מטרתו להקל על הסבל של המטופל ולשפר את איכות חייו. המידע ממחקרים מבוקרים מוגבל, ולטיפול עשויות להיות השלכות בריאותיות חברתיות וכלכליות רבות. עד כה הטיפול ניתן רק לעומדים בקריטריונים שנקבעו על ידי משרד הבריאות בשיתוף האיגודים המקצועיים השונים של ההסתדרות הרפואית בישראל.

התוויה של מחלות דרכי עיכול קיימת לגבי מחלת קרוהן ולדלקת כיבית של המעי הגס. הקריטריונים שנקבעו בנוהל משרד הבריאות למתן רישיונות לקנאביס הם:

1. ככלל, רישיון לשימוש בקנאביס לא יינתן אלא לאחר מיצוי הטיפולים המקובלים ובהתוויה מוכרת בלבד.
2. התוויות נגד - טרם הגשת המלצה ובקשה לאישור שימוש בקנאביס למטרות רפואיות עלהרופא הממליץ לשלול קיומן של התוויות נגד מלאות או חלקיות.
התוויות נגד יחסיות למתן קנאביס הינן: אי ספיקת לב, פסיכזה, מצב פסיכטי בעבר, הפרעה חרדתית ותורשה פסיכיאטרית משמעותית בקרוב משפחה מדרגה ראשונה, במיוחד במטופלים צעירים מגיל 21 והיסטוריה של התמכרות או שימוש לרעה בסמים.
3. למטופלים הסובלים ממחלת מעי דלקתית פעילה ומוכחת (מחלת קרוהן - Crohn's disease, או קוליטיס כיבית - Ulcerative colitis) והעונים לקריטריונים הבאים במצורף:
 - א. מוצו ונכשלו טיפולים תרופתיים מקובלים של לפחות אימונומודולטור אחד כגון: אזאטיופרין (אימורן) או 6-מרקפטופורין (פורינטול), לתקופה של 3 חודשים לפחות ובנוסף של לפחות טיפול ביולוגי אחד כגון נוגד TNF לדוגמא אדלימומאב (יומירה) או אינפליקסימאב (רמיקייד) במנת העמסה מלאה - כלומר 3 טיפולים.
 - ב. שלילת האופציה לטיפול ניתוחי של הסרת קטע מעי חולה קצר.
4. ההמלצה לטיפול בקנאביס תוגש ע"י מומחה בגסטרואנטרולוגיה המטפל בחולה **לפחות 3 חודשים**, בצירוף תיעוד מפורט של הטיפולים הנ"ל. הרופא הממליץ **מועסק במוסד ציבורי** כגון: בית חולים כללי, לרבות מרפאת חוץ של בית חולים שכזה או מרפאה מקצועית מרכזית של קופת חולים **ולמעט מרפאות פרטיות של רופאים עצמאיים**. ההמלצה תינתן עבור מטופל אשר מקבל טיפול או נמצא במעקב במוסד הציבורי בו מועסק הרופא.
5. מתן רישיון יותנה בביצוע מעקב רפואי, מדי שלושה חודשים לפחות בשנת הטיפול הראשונה, על ידי רופא מטפל שפרטיו יכללו ברישיון והחל משנת הטיפול השניה – לפחות כל שישה חודשים.
6. המינון ההתחלתי של הטיפול בקנאביס יהיה בכמות של עד 20 גרם לחודש (כ 0.6 גרם ליום). במקרה שלדעתו של הרופא המטפל יש צורך בהגדלת המינון – תוגש בקשה מנומקת ומפורטת. העלייה במינון תהיה הדרגתית ובמדרגות של 10 גרם.

האיגוד לגסטרואנטרולוגיה אינו שולל את הטיפול בקנאביס רפואי לצורך שיפור איכות החיים של מטופלים אשר הטיפול הקיים אינו מספיק לצורך השליטה במחלתם הדלקתית.

האיגוד מתנגד למתן המלצה לרישיון טיפול בקנאביס על ידי רופאים שאינם הרופאים המטפלים הקבועים של החולה במחלת מעי דלקתית ובעיקר כאלו שאינם הרופאים העוקבים אחר המטופל לאחר הוצאת ההמלצה לרישיון או שהוציאו המלצה זו לאחר מפגש יעוץ במסגרת פרטית. תופעות אלו אינן עולות בקנה אחד עם הנחיות משרד הבריאות ובוודאי אינן עומדות בסטנדרטים של איכות הטיפול במטופל עם מחלת מעי דלקתית.

מצורף קישור לנוהל המלא באתר משרד הבריאות -
https://www.health.gov.il/hozer/DR_106.pdf

האיגוד הישראלי לגסטרואנטרולוגיה ומחלות כבד